

---

1. PROIECTAREA ALGORITMILOR

1.1. METODA BACKTRACKING

Este una dintre cele mai cunoscute metode de elaborare a algoritmilor. Ea se aplică acelor probleme în care soluția se poate reprezenta sub forma unui vector $x=(x_1, \dots, x_n) \in A_1 \times \dots \times A_n$, unde $A_i, i=\overline{1, n}$ sunt finite ($|A_i|=n_i, i=\overline{1, n}$). În plus, pentru fiecare problemă în parte este necesar ca soluția $x_1, \dots, x_n$ sa satisfacă anumite condiții interne $\rho(x_1, \dots, x_n)$.

Mulțimea $A=A_1 \times \dots \times A_n$ este spațiul soluțiilor posibile. Elementele $x \in A$ care satisfac condițiile interne se numesc soluții rezultat. Ne propunem determinarea tuturor soluțiilor rezultat, eventual pentru a alege dintre ele pe cea care minimizează sau maximizează o funcție obiectiv.

Metoda Backtracking evită generarea tuturor soluțiilor posibile (toate elementele produsului cartezian $A_1 \times \dots \times A_n$). Elementului $x_k \in A_k, k=\overline{1, n}$ i se atribuie o valoare după ce au fost atribuite valori pentru componentele $x_1 \in A_1, \dots, x_{k-1} \in A_{k-1}$. Metoda trece la atribuirea unei valori pentru $x_{k+1} \in A_{k+1}$ doar dacă x_k împreună cu $x_1, \dots, x_{k-1}$ verifică condițiile de continuare, notate $\rho_k(x_1, \dots, x_k)$. Dacă condițiile $\rho_k(x_1, \dots, x_k)$ sunt îndeplinite se trece la atribuirea unei valori pentru elementul $x_{k+1} \in A_{k+1}$ al soluției. Neîndeplinirea condițiilor exprimă faptul că oricum am alege $x_{k+1} \in A_{k+1}, \dots, x_n \in A_n$ nu vom putea ajunge la o soluție rezultat în care condițiile interne să fie îndeplinite. În acest ultim caz va trebui să facem o altă alegere pentru x_k , iar acest lucru este posibil doar dacă nu am epuizat toate valorile posibile din mulțimea A_k . Dacă

Petre

mulțimea A_k a fost epuizată va trebui să micșorăm pe k , $k \leftarrow k-1$ și să trecem la alegerea unei alte valori pentru elementul $x_{k-1} \in A_{k-1}$.

Algoritmul Backtracking este următorul.

Intrare: - mulțimile $A_1, \dots, A_n$

- condiția internă $\rho(x_1, \dots, x_n)$ pentru soluția $(x_1, \dots, x_n) \in A_1 \times \dots \times A_n$, exprimată prin $\rho_i(x_1, \dots, x_n)$, $i = \overline{1, n}$, condițiile de la pasul i .

Ieșire: soluțiile rezultat $(x_1, \dots, x_n)$.

procedure posibil ($x, k; v$)

x : vect. Soluțiilor rezultat $x = (x_1, \dots, x_n)$

k : pasul curent, care semnifică căutarea unei noi valori $\alpha \in A_k$ care va fi atribuita componentei x_k a soluției.

v : variabila booleană cu semnificația $v = \text{true} \Leftrightarrow (\exists \alpha \in A_k \text{ neatribuită pentru } x_k \text{ și } \rho_k(x_1, \dots, x_{k-1}, \alpha) = \text{true})$ și $\text{false} \Leftrightarrow$ caz contrar

w : variabila booleană auxiliară.

repeat

¹ $v \leftarrow (\exists \alpha \in A_k \text{ neatribuită încă pentru } x_k)$;

$w \leftarrow \text{true}$

if v **then**

² $x_k \leftarrow \alpha$

if not $\rho_k(x_1, \dots, x_k)$ **then** $w \leftarrow \text{false}$ **end_if**

end_if

until (not v) or (v and w)

Petre

```
v ← (v and w)  
end_proc
```

```
function este_sol (k):boolean  
  if (k=n) then return true  
  else return false  
  end_if  
end_function
```

Partea principală a algoritmului este

```
k ← 1;  $x_k \leftarrow \alpha_{k \text{ initial}}$  și  $\alpha_{k \text{ initial}} \notin A_k$   
while (k>0)  
  posibil (x, k v)  
  if not v then k ← k-1  
  else  
    if este_sol (k) then tipareste ( $x_1, \dots, x_n$ )  
    else  
      k ← k+1;  $x_k \leftarrow \alpha_{k \text{ initial}}$ ,  $\alpha_{k \text{ initial}} \notin A_k$   
    end_if  
  end_if  
end_while
```

Un caz particular al problemelor backtracking este acela în care mulțimile A_i , $i = \overline{1, n}$ conțin elemente aflate în progresie aritmetică. Astfel, pentru mulțimea A_i notăm:

a_{i1} : primul element

h_i : rația

b_i : ultimul element

În acest caz algoritmul se modifica după cum urmează:

Instrucțiunea etichetată cu 1 devine $v \leftarrow (x_k < b_k)$

Instrucțiunea etichetată cu 2 devine $x_k \leftarrow x_k + h_k$

Instrucțiunea etichetată cu 3 devine $x_k \leftarrow a_{k1} - h_k$

1.1.1. Exemple de probleme backtracking

Exemplul 1: *Problema colorării hărților*

Să se coloreze o hartă reprezentând n țări folosind m culori etichetate $1, \dots, m$.

Rezolvare: Datele necesare pentru descrierea hărții vor fi reprezentate de o matrice $A_{n \times n}$ cu semnificația

$a_{ij} = 1$, dacă țara i are frontieră comună cu țara j

$a_{ii} = 0$, în caz contrar

Fie $C = \{c_1, \dots, c_m\}$ mulțimea culorilor cu $c_i = v$, $v = \overline{1, m}$.

Vectorul soluției rezultat $x = (x_1, \dots, x_n) \in C \times \dots \times C$ (de n ori), are semnificația: țara i are repartizată culoarea $x_i \in C$, $i = \overline{1, n}$. Inițial, fiecărei țări i se va atribui culoarea $0 \notin C$.

La pasul k încercăm să atribuim o nouă culoare ($x_k + 1$) pentru țara k ($k = \overline{1, n}$), dacă sunt îndeplinite condițiile:

1. $x_k < m \Leftrightarrow$ se mai pot găsi alte culori pentru țara k .
2. $\forall i, 1 \leq i < k$ cu $a_{i,k} = 1$ avem $x_i \neq x_k + 1$

Dacă condițiile 1 și 2 sunt îndeplinite, atunci noua culoare pentru țara k va fi $x_k + 1$ și se poate trece la stabilirea unei noi

culori pentru țara $k+1$. Astfel, țării k nu i se mai poate atribui altă culoare și ne întoarcem la alegerea unei noi culori pentru țara $k-1$. Algoritmul se termină c`nd nu se mai poate atribui culoare pentru țara 1 .

Exemplul 2: Problema damelor

Pe o tablă de șah cu $n \times n$ pătrate, să se așeze n dame așa încât să nu se atace reciproc.

Rezolvare: Dacă vom considera matricea $A=(a_{i,j})_{i,j}$ $i,j=\overline{1,n}$ care să reprezinte tabla de șah și două dame în pozițiile a_{ij} și a_{kl} , atunci cele două dame se atacă reciproc dacă $i=k$ sau $j=l$ sau $|i-k|=|j-l|$.

Din prima relație deducem faptul că fiecare damă trebuie să fie așezată pe o linie separată. În continuare vom avea grijă să nu fie îndeplinite celelalte două relații.

Notăm $M=\{1,\dots,n\}$ mulțimea celor n coloane ale tablei de șah. Vectorul soluției rezultat $x=(x_1,\dots,x_n) \in M \times \dots \times M$ (unde produsul este de n ori) are semnificația: componenta i a vectorului ($i=\overline{1,n}$) reprezintă linia i de pe tabla de șah. Valoarea x_i a acestei componente reprezintă coloana în care se așează dama de pe linia i .

Inițial, toate damele sunt în afara tablei de șah, deci $x_i=0$, $i=\overline{1,n}$.

La pasul k vom încerca așezarea damei k pe linia k și în coloana $x[k]+1$. Inițial, dama k este în afara tablei ($x[k]=0 \notin M$). În general, vom putea așeza dama într-o altă coloană dacă vechea poziție satisface condiția $x_k < n$. De fiecare dată noua poziție va trebui să satisfacă cond. interne ρ_k :

$\forall i, 1 \leq i < k$ avem $x_i \neq (x_k+1)$ (nu sunt pe aceeași coloană),

și

Petre

$|j-k| \neq |x_i - (x_k + 1)|$ (nu sunt pe diagonală)

Dacă $x_k < n$ și ρ_k sunt adevărate, dama de pe linia k se așează în coloana $x_k + 1$ și se trece la așezarea damei $k+1$. Astfel, dama k nu poate fi așezată pe tablă și va trebui să reluăm așezarea damei $k-1$. Algoritmul se termină când dama 1 nu mai poate fi așezată pe tablă (se încearcă așezarea damei în coloana 0).

Exemplul 3: Problema comis-voiajorului

Un comis-voiajor trebuie să viziteze n orașe etichetate $1, \dots, n$. Va pleca din orașul 1 și se va întoarce tot în 1 , trecând prin fiecare oraș (în afară de orașul 1 , celelalte orașe trebuie vizitate o singură dată). Cunoscând legăturile existente între orașe, să se tipărească toate drumurile posibile.

Rezolvare: Datele referitoare la drumurile dintre orașe vor fi reprezentate într-o matrice $A_{n \times n}$ cu:

$a_{ij} = 1$,   există drum direct între orașul i și orașul j

$a_{ii} = 0$,   caz contrar

Mulțimea orașelor o notăm cu $N = \{1, 2, \dots, n\}$.

Vectorul soluțiilor rezultat va fi $x = (x_1, \dots, x_n, x_{n+1})$ cu $x_1 = x_{n+1} = 1$ și cu semnificația: pe poziția i ($i = \overline{1, n+1}$) se vizitează orașul $x_i \in N$.

La pasul k ($2 \leq k \leq n$) se încearcă vizitarea orașului $x[k]+1$ dacă:

$1 \leq x[k] < n$ (inițial $x[k]=1$)   și

$a[x[k]-1, x[k]+1] = 1$ (pentru $k=n$ trebuie și $a[1, x[k]+1] = 1$)

În plus trebuie să fie satisfăcute condițiile interne:

$\rho_k : \forall i, 1 \leq i < k ; x_k \neq x_i$

Dacă toate condițiile sunt îndeplinite atunci $x[k] \leftarrow x[k]+1$ și se poate trece la vizitarea orașului $k+1$.

Petre

În caz contrar cu orașul de pe poziția x_k nu ajungem la o soluție rezultat și va trebui să ne întoarcem la o altă alegere pentru orașul de pe poziția $k-1$.

Exemplul 4: Să se descompună numărul natural n în toate modurile posibile ca sumă de p numere diferite ($p \leq n$).

Rezolvare: Vectorul soluțiilor rezultat este $x=(x_1, \dots, x_p)$,

$$\sum_{i=1}^p x_i = n.$$

Observație:

1. Cel mai mare număr ce poate fi atribuit componentelor x_i , $i = \overline{1, p}$ este $n-p+1$, pentru că $n = n-p+1 + (1+1+\dots+1)$ unde suma din paranteză este de $p-1$ ori.

2. Trebuie să evităm determinarea unor soluții care se deosebesc între ele doar prin poziția numerelor din descompunere, ex.

$$5=2+3, 5=3+2, 5=1+4, 5=4+1$$

Pentru aceasta vom genera pe poziția k ($k = \overline{1, p}$) doar valori x_k care satisfac: $k \leq x_k \leq n-p+1$

Astfel va obține soluții în care componentele sunt în ordine crescătoare.

Fie $N_k = \{k, \dots, n-p+1\}$, $k = \overline{1, p}$

Atunci $x = (x_1, \dots, x_p) \in N_1 \times N_2 \times \dots \times N_p$. Inițial $x_k = k-1$, $k = \overline{1, p}$

La pasul k ($k = \overline{1, p}$), valoarea de pe poziția k este x_k . Vom putea schimba acea valoare cu x_k+1 doar dacă

(1) $k-1 \leq x_k < n-p+1 \Leftrightarrow \exists \alpha \in N_k$ neatribuită încă lui x_k

(2) $\rho_k : \forall i, 1 \leq i < k, x_i \neq x_k+1$

Dacă (1) și (2) sunt adevărate atunci $x_k \leftarrow x_k + 1$ și se trece la poziția $k+1$. Altfel, orice valoare pentru x_k nu ne va conduce la o soluție rezultat și va trebui să ne întoarcem la atribuirea unei alte valori pentru poziția $k-1$.

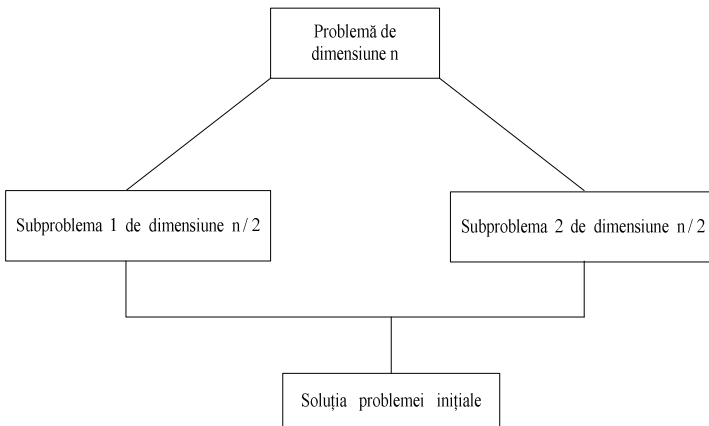
Algoritmul se încheie când epuizăm toate valorile pentru poziția $k=1$.

1.2.METODA DIVIDE-ET-IMPERA

Strategia acestei metode este următoarea:

1. Împarte instanța problemei într-una sau mai multe instanțe mai mici.
2. Rezolvă fiecare instanță mai mică. Dacă o instanță mai mică nu este suficient de mică pentru a putea fi rezolvată, atunci utilizează recursia pentru a face aceasta.
3. Determină soluția problemei inițiale prin combinarea soluției la subprobleme.

Un caz particular este descris de următoarea diagramă.

Petre

Altfel spus, fie vectorul $A = \{a_1, \dots, a_n\}$ reprezentând o mulțime ale cărei elemente trebuie prelucrate conform unei anumite probleme. Presupunem că pentru $\forall p, q \in \{1, \dots, n\}$ indici cu $p < q$, $\exists m \in \{p, p+1, \dots, q\}$ astfel încât prelucrarea secvenței $\{a_p, \dots, a_q\}$ se poate face prelucrând separat secvențele $\{a_p, a_{p+1}, \dots, a_m\}$ și $\{a_{m+1}, \dots, a_q\}$. Apoi, combinând soluțiile se determină soluția pentru cazul secvenței $\{a_p, \dots, a_q\}$.

Algoritmul este următorul.

procedure divide_et_impera (p, q, α)

p, q : indici din mulțimea $\{1, \dots, n\}$, $p < q$

α : soluția problemei la pasul curent

$prel(p, q, \alpha)$: procedura care obține soluția problemei pentru submulțimea $\{a_p, \dots, a_q\}$

$împarte(p, q, m)$: procedura care determină indicele $p \leq m \leq q$ necesar pentru împărțirea problemei

$combină(\beta, \gamma, \alpha)$: combină soluțiile β și γ obținând soluția α .

if ($q - p \leq eps$) **then** $prel(p, q, \alpha)$

else

$împarte(p, q, m)$

$divide\_et\_impera(p, m, \beta)$

$divide\_et\_impera(m+1, q, \gamma)$

$combină(\beta, \gamma, \alpha)$

end_if

end_proc

Cazul general este de a împărți problema de dimensiune n în a instanțe de dimensiune $\frac{n}{b}$ și având nevoie de un timp $f(n)$

pentru operațiile de împărțire și de combinare a soluțiilor de la subprobleme.

Dacă notăm cu $T(n)$ timpul necesar problemei de dimensiune n , formula generală de recurență pentru metoda Divide-et-Impera este:

$$T(n) = a \cdot T\left(\frac{n}{b}\right) + f(n)$$

unde $f(n) = f_D(n) + f_C(n)$, și unde f_D este timpul necesar pentru împărțirea în subprobleme iar f_C este timpul necesar pentru interclasare. Putem considera că în general avem $f(n) \in O(n^k)$.

Exemplu: Căutarea binară: $a=1$, $b=2$, $f(n)=1 \Leftrightarrow O(1)$. Deci $T(n) = T\left(\frac{n}{2}\right) + O(1)$.

1.2.1. Exemple de probleme Divide-et-Impera

1.2.1.1. Problema turnurilor din Hanoi

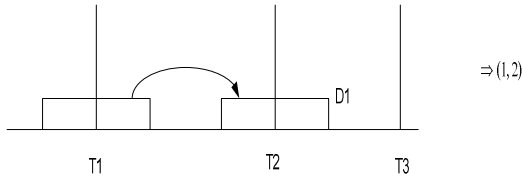
Se dau 3 tije numerotate 1, 2, 3 și n discuri perforate și de dimensiuni diferite. Inițial toate discurile sunt așezate pe tija 1 în ordinea descrescătoare a diametrelor considerând sensul de la baza tije spre vârful ei. Să se mute toate discurile pe tija 2 în aceeași ordine, folosind tija 3 ca tijă intermediară și respectând următoarele reguli:

- la fiecare pas, se mută un singur disc din vârful unei tije;
- pe fiecare tijă, la orice pas, deasupra oricărui disc, există numai discuri de diametre mai mici.

Rezolvare Simbolizăm mutarea unui disc de pe tija i pe tija j , unde $i, j \in \{1, 2, 3\}$ prin perechea (i, j) , $i \neq j$.

Cazul $n=1$:

Petre

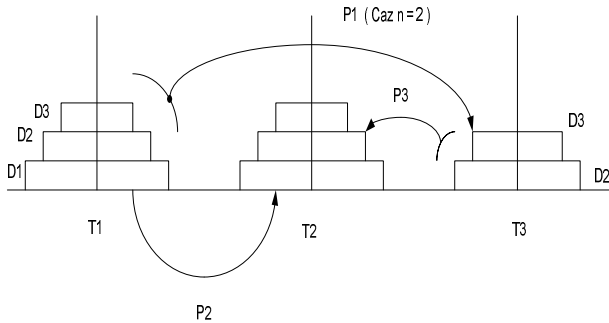
Cazul $n = 2$: necesită trei pași.

P1 : se mută discul D_2 de pe tija T_1 pe tija T_3 ;

P2 : se mută discul D_1 de pe tija T_1 pe tija T_2

P3 : se mută discul D_2 de pe tija T_3 pe tija T_2 .

Cazul $n = 3$:

Observăm că se poate face abstracție inițial de discul D_1 și se mută $n=2$ discuri (D_2 și D_3) de pe T_1 pe T_3 folosind ca tijă intermediară, tija $k=6-1-3=2$. Revenim la discul D_1 mutându-l pe tija T_2 . În final, se procedează din nou ca în cazul $n=2$ pentru discurile D_2 și D_3 , mutându-le de această dată de pe tija T_3 pe tija T_2 și utilizând ca tijă intermediară tija $k=6-3-2=1$. Dacă notăm cu $H(n, i, j)$ șirul mutărilor necesare la pasul n (mutarea de pe tija i pe tija j), atunci

$$H(n, i, j) = \begin{cases} (i, j) & \text{dacă } n=1 \\ H(n-1, i, k), (i, j), H(n-1, k, j) & \text{dacă } n>1 \end{cases}, \text{ unde } k=n-i-j.$$

Dacă notăm cu $H(n)$ numărul de mutări efectuate, atunci:

$$\begin{aligned} H(n) &= H(n-1)+1+H(n-1) = 2H(n-1)+1 = \\ &= 2 \cdot (2 \cdot H(n-2)+1)+1 = 2 \cdot (2 \cdot (2 \cdot H(n-3)+1)+1)+1 = \dots \\ &= 2^i \cdot S(n-i) + \sum_{j=0}^{i-1} 2^j \end{aligned}$$

Pentru $i=n$ avem $S_{(0)}=0$ și $S_{(1)}=1$.

Deci $H(n)=2^n \cdot S_{(0)}+2^n-1=2^n-1$.

Complexitatea este $O(2^n)$.

1.2.1.2. Sortare prin interclasare

procedură MergeSort ($A[ ]$, $temp[ ]$, $left$, $right$)

Intrare: tabloul $A[0 \dots n]$ care va fi sortat crescător

tabloul $temp[0 \dots n]$ ajutător

$left$, $right$ – indici în tablouri

leșire: tabloul A sortat.

begin

if ($right > left$) **then**

$mid \leftarrow (right + left) / 2$

        MergeSort (A , $temp$, $left$, mid)

        MergeSort (A , $temp$, $mid + 1$, $right$)

        Merge (A , $temp$, $left$, $mid + 1$, $right$)

end_if

end

end_proc

procedură Merge ($A[ ]$, $temp[ ]$, $left$, mid , $right$)

Intrare / leșire: tabloul A cu elementele interclasate între părțile $left$

și right

Intrare: tabloul ajutător temp[ ]

left, mid, right – indici în A

begin

left_end $\leftarrow$ mid - 1

tmp_pas $\leftarrow$ left

nr_elem $\leftarrow$ right - left + 1

while ((left $\leq$ left_end) and (mid $\leq$ right)) **do**

if (A [left] $\leq$ A [mid]) **then**

        temp[tmp_pas] $\leftarrow$ A[left]

        tmp_pas $\leftarrow$ tmp_pas + 1

        left $\leftarrow$ left + 1

else

        temp[tmp_pas] $\leftarrow$ A[mid]

        tmp_pas $\leftarrow$ tmp_pas + 1

        mid $\leftarrow$ mid + 1

end_if

end_while

while (left $\leq$ left_end) **do**

    temp[tmp_pas] $\leftarrow$ A[left]

    left $\leftarrow$ left + 1

    tmp_pas $\leftarrow$ tmp_pas + 1

end_while

while (mid $\leq$ right) **do**

    temp [tmp_pas] $\leftarrow$ A[mid]

    mid $\leftarrow$ mid + 1

    tmp_pas $\leftarrow$ tmp_pas + 1

end_while

for i=0 to nr_elem **do**

    A[right] $\leftarrow$ temp [right];

    right $\leftarrow$ right - 1

end_proc

Observații:

1. Algoritmul necesită o memorie externă – tablou temporar - pentru a memora datele interclasate.

2. Algoritmul necesită și acțiuni suplimentare de copiere din tabloul temporar în tabloul inițial.

Teorema Master: Fie $a \geq 1$, $b > 1$ constante întregi. Fie $f(n)$ o funcție cu $f(n) \in O(n^k)$ și fie $T(n): \mathbb{N}_+ \rightarrow \mathbb{R}$ (sau $\mathbb{N}$) definită prin recurența $T(n) = aT\left(\frac{n}{b}\right) + f(n)$.

Atunci $T(n)$ poate fi delimitată asimptotic după cum urmează:

1. Dacă $a > b^k$, atunci $T(n) \in O\left(n^{\log_b a}\right)$.
2. Dacă $a = b^k$, atunci $T(n) \in O\left(n^k \log n\right)$.
3. Dacă $a < b^k$, atunci $T(n) \in O\left(n^k\right)$.

Vom aplica teorema master pentru a calcula complexitatea algoritmului de sortare prin interclasare.

Complexitatea împărțirii problemei este $f_D(n) \in O(1)$ iar complexitatea interclasării este $O(n)$. Rezultă $f(n) \in O(n)$.

Deci $k=1$.

Numărul de subprobleme este $a=2$.

Dimensiunea tablourilor corespunzătoare subproblemelor este

$$\left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor \text{ sau } \left\lceil \frac{n}{2} \right\rceil \Rightarrow b=2.$$

Formula de recurență este $T(n) = T\left(\left\lceil \frac{n}{2} \right\rceil\right) + T\left(\left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor\right) + O(n)$, iar dacă

$n=2^p$ avem $T(n) = 2T\left(\frac{n}{2}\right) + O(n)$. Din $a=2$, $b=2$, $k=1$ rezultă $T(n) \in O(n \log n)$.

1.3.METODA GREEDY

Această metodă se aplică problemelor în care se dă o mulțime A cu n elemente și se cere să se determine o submulțime $B \subseteq A$ care să îndeplinească anumite condiții pentru a putea fi acceptată. Este posibil ca să existe mai multe mulțimi acceptabile (*soluții posibile*). De aceea se mai furnizează și un criteriu prin care, dintre soluțiile posibile, se alege una singură numită *soluție optimă*.

Soluțiile posibile au proprietatea: dacă B este soluție posibilă și $C \subset B$, atunci și C este soluție posibilă. Prin definiție, Φ este soluție posibilă.

1.3.1. Algoritmul Greedy - 1

Intrare: mulțimea A , $|A| = n$.

Ieșire: mulțimea B – soluția optimă.

Alege (A, i, x): alege la pasul i din mulțimea A , elementul x . Alegerea se face conform unui criteriu care, în final să conducă la soluția optimă.

Posibil (B, x, v): furnizează în $v \in \{true, false\}$ răspunsul la întrebarea: „ $B \cup \{x\}$ este sau nu soluție posibilă ? ”

Adaug (x, B): adaugă la B elementul x , $B \leftarrow B \cup \{x\}$.

$B \leftarrow \Phi$

for $i=1$ to n **do**

Alege (A, i, x)

Posibil (B, x, v)

```

    if (v) then Adaug (x, B)
    end_if
next i

```

În această versiune, criteriul de alegere este aplicat la fiecare pas. Algoritmul poate suferi o modificare. Vom ordona elementele mulțimii A conform criteriului de alegere stabilit. Urmează ca apoi elementele din A să fie extrase în această ordine.

1.3.2. Algoritmul Greedy – 2

Intrare: mulțimea A , $|A| = n$.

Ieșire: mulțimea B – soluție optimă.

Perm (A): permută elementele lui A ordonându-le conform criteriului de alegere stabilit.

Posibil (B, x, v) și *Adaug* (x, B) sunt aceleași ca la algoritmul precedent.

```

    B ← Φ ; perm (A)
    for i=1 to n do
        Posibil (B, ai, v)
        if (v) then Adaug (ai, B)
        end_if
    next i

```


1.3.3. Exemple de probleme Greedy

1.3.3.1. Memorarea textelor pe benzi

a) Fiind date n texte de lungimi diferite $L_1, \dots, L_n$ să se înmagazineze aceste texte pe o bandă suficient de lungă. Știindu-se că citirea textului k se face după citirea textelor $1, \dots, k-1$ să se așeze aceste texte așa încât timpul de citire pentru fiecare din ele să fie minim.

Rezolvare: Fie o poziționare a textelor pe bandă dată de permutarea $p(1, 2, \dots, n) = (p_1, \dots, p_n)$ în care textul k apare al p_k -lea.

În general, citirea unui text de lungime L_k necesită un timp direct proporțional cu $L_k : T_k \sim L_k$.

Atunci citirea textului k , care se află pe poziția p_k , se va face după textele $p_1, \dots, p_{k-1}$ și va avea timpul $\sum_{i=1}^k L_{p_i}$.

Timpul mediu de regăsire a unui text va fi:

$$\frac{1}{n} \sum_{k=1}^n \sum_{i=1}^k L_{p_i} = \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n (n-k+1) L_{p_k}$$

Considerăm funcția: $\rho(p) = \sum_{k=1}^n (n-k+1) L_{p_k}$, unde p este permutare pentru $\{1, \dots, n\}$ și să determinăm permutarea p care minimizează această funcție.

Criteriul de alegere: Dacă am ales textele $p_1, \dots, p_{k-1}$ și le-am așezat pe bandă în această ordine, atunci cea mai bună

alegere pentru textul p_k va fi textul cel mai scurt dintre textele $\{1, 2, \dots, n\} \setminus \{p_1, p_2, \dots, p_{k-1}\}$. Astfel suntem conduși la alegerea textelor în ordinea crescătoare a lungimilor lor.

Propoziție. Fie $p = (1, 2, \dots, n)$ o permutare dată de ordinea crescătoare $L_1 \leq L_2 \leq \dots \leq L_n$. Atunci poziționarea în această ordine este optimă.

Demonstrație: Fie $p = (p_1, \dots, p_n)$ o poziționare optimă. Presupunem, prin absurd, că $\exists i < j$ astfel încât $L_{p_i} \geq L_{p_j}$. Fie p' obținută din p schimbând p_i cu p_j . Cele două permutări diferă doar cu două poziții. Atunci:

$$\begin{aligned} \rho(p') - \rho(p) &= (n-i+1)(L_{p_j} - L_{p_i}) + (n-j+1)(L_{p_i} - L_{p_j}) = \\ &= (j-i)(L_{p_j} - L_{p_i}) \leq 0 \end{aligned}$$

Rezultă $\rho(p') \leq \rho(p)$, dar $\rho(p)$ este minimă. Rezultă $\rho(p') = \rho(p)$. Deci p' este poziționare optimă.

Aplicând acest raționament de mai multe ori, trecem din permutare în permutare până ajungem la permutarea identică $p = (1, 2, \dots, n)$ dată de $L_1 \leq L_2 \leq \dots \leq L_n$.

Rezolvare practică: Un tablou de șiruri de caractere care se va ordona crescător.

b) Cele n texte se vor așeza pe m benzi.

Rezolvare: Poziționarea celor n texte pe m benzi va corespunde unei partiții a mulțimii $\{1, \dots, n\} = P_1 \cup \dots \cup P_m$, iar timpul mediu de regăsire a unui text pe una din benzi este:

$\frac{1}{m} \sum_{k=1}^m \rho(P_k)$. Vom lua $\rho(P) = \sum_{k=1}^m \rho(P_k)$, $P = P_1 \cup \dots \cup P_m$. Dorim

să găsim partiția P care minimizează $\rho(P)$.

Criteriu de alegere: Presupunem că am poziționat $k-1$ texte. Vom alege din cele $n-k+1$ texte rămase pe cel mai scurt. Îl vom așeza pe banda cea mai liberă.

Vom considera textele în ordinea crescătoare a lungimilor $L_1 \leq \dots \leq L_n$ și vom așeza textul i pe banda $\text{mod}(i-1, m)+1$ în continuarea celor deja aflate pe această bandă. Rezultă că pe această bandă vor fi așezate textele $i+m, i+2m, \dots$, în total $\text{mod}(n-i, m)+1$ texte.

Propoziție. Fie textele ordonate crescător $L_1 \leq \dots \leq L_n$. Așezarea textului i pe banda $\text{mod}(i-1, m)+1$, $i = \overline{1, n}$ este o poziționare optimă.

Demonstrație: Aplicând metoda de mai sus rezultă că pe fiecare bandă textele sunt așezate în ordine crescătoare (cele mai lungi m texte vor fi ultimele pe cele m benzi).

Fie $u_i \equiv$ numărul de texte ce urmează textului i pe banda unde acesta se află. Fie P o partiționare optimă.

Dacă $n \geq m$ atunci nici o bandă nu este goală (am putea muta un text de pe o bandă cu minim două texte pe banda goală și am obține o partiționare P' mai bună decât P).

În condiția $n \geq m$ cele mai lungi m texte apar pe ultima poziție de pe cele m benzi. Valoarea n corespunzătoare lor este 0. Să dovedim acest lucru. Presupunem prin absurd ca există un text i , ultimul pe o bandă și mai există pe o altă bandă textele j și k (ultimele în această ordine) astfel încât: $L_i < L_j$ și $L_i < L_k$ (unde

$L_j < L_k) \Leftrightarrow L_i < L_j$ și $u_i = 0$ dar $u_j = 0$. Schimbând textele i și j între ele am obține o partiționare P' strict mai bună decât P , contrazicând ipoteza.

Deci cele mai lungi m texte au $u = 0$. Următoarele m texte ca lungime vor avea $u = 1$. În general, textul i din ordinea $L_1 \leq \dots \leq L_n$ va avea $u_i = \text{mod}(n-i, m)$.

Rezolvare practică: Cele m benzi vor fi m linii ale unui tablou bidimensional de șiruri de caractere (string-uri).

1.3.3.2. Problema rucsacului

Cu ajutorul unui rucsac în care se poate încărca greutatea maximă G , trebuie transportate obiectele $O_1, \dots, O_n$. Obiectul i are greutatea g_i și pentru transportul lui în întregime se câștigă c_i ($i = \overline{1, n}$). Să se determine ce obiecte trebuie transportate pentru a se realiza câștigul maxim.

Rezolvare: Se disting două cazuri:

1. *Cazul continuu*: Putem lua din obiectul i orice parte $x_i \in [0, 1]$.

2. *Cazul discret*: Orice obiect i poate fi încărcat doar în întregime sau deloc, $x_i \in \{0, 1\}$.

Fie $x = (x_1, \dots, x_n)$ vectorul soluție în ambele cazuri. Soluția optimă va trebui să satisfacă:

$$\text{Cazul continuu: } \sum_{i=1}^n g_i x_i = G$$

și

$$\text{Cazul discret : } \sum_{i=1}^n g_i x_i \leq G$$

În ambele cazuri soluția optimă trebuie să maximizeze funcția de câștig:

$$f(x) = \sum_{i=1}^n c_i x_i$$

Pentru a ajunge la soluția optimă vom considera în ambele cazuri obiectele în ordinea descrescătoare a câștigurilor unitare

$$\frac{c_i}{g_i}, \quad i = \overline{1, n}.$$

Studiem pe rând cele două cazuri.

Cazul continuu

Presupunem ordinea $\frac{c_1}{g_1} \geq \frac{c_2}{g_2} \geq \dots \geq \frac{c_n}{g_n}$ și vom încerca să

încărcăm pe cât posibil obiectele în întregime, în ordinea considerată, până când ajungem la greutatea G . Vectorul

$x = (x_1, \dots, x_n)$ este *soluție posibilă* dacă $x_i \in [0, 1], \quad i = \overline{1, n}$;

$\sum_{i=1}^n g_i x_i \leq G$. Soluția posibilă este *optimă* dacă maximizează

funcția de câștig (1).

procedure Rucsac (n, G, g, c, x, C)

n : numărul de obiecte; G : greutatea maximă ce poate fi dusă în rucsac;

g : array [1... n] - vectorul greutateților obiectelor;

c : array [1... n] - vectorul câștigurilor corespunzătoare fiecărui obiect;

x : array [1... n] - vectorul soluției optime;

C : câștigul total.

$C \leftarrow 0, i = 1$

while ($G > 0$) and ($i \leq n$) **do**

if $g_i < G$ **then**

$x_i \leftarrow 1, G \leftarrow G - g_i, C \leftarrow C + c_i, i \leftarrow i + 1$

else

$x_i \leftarrow \frac{G}{g_i}, G \leftarrow 0$

for $j = i + 1$ to n **do** $x_j \leftarrow 0$

next j

end_if

end_while

end_proc

Observăm că în urma procedurii *Rucsac* vectorul soluție este $x = (1, \dots, 1, x_j, 0, \dots, 0)$, unde $1 \leq j \leq n$, j -unic și $x_j = (0, 1]$. Avem

$\sum_{i=1}^n g_i x_i = G$. Ne propunem să arătăm că x este soluție optimă.

Demonstrație. Fie $y = (y_1, \dots, y_n)$ soluția optimă $\Leftrightarrow \sum_{i=1}^n g_i x_i = G$ și presupunem $y \neq x$. Atunci, fie $k \leq n$ cel mai mic indice, astfel încât $y_k \neq x_k$ ($y_i = x_i, i = \overline{1, k-1}, y_k \neq x_k$). Pornind de la soluția y vom construi o nouă soluție optimă y' cu proprietatea $y'_i = x_i, i = \overline{1, n}$. Repetând procedeul până când $k = n$ vom ajunge la o soluție optimă care coincide cu x .

Observații:

1. $k \leq j$. Dacă presupunem $k > j$, atunci $\sum_{i=1}^n g_i x_i > G$
 ($\sum_{i=1}^n g_i x_i > \sum_{i=1}^n g_i x_i = G$) și y nu ar mai fi soluția posibilă.

2. $y_k < x_k$. Când $k > j$, avem $x_k = 1$ și $y_k \neq x_k \Rightarrow y_k < 1 = x_k$.

Când $k = j$, putem presupune $y_k > x_k \Rightarrow \sum_{i=1}^n g_i y_i > \sum_{i=1}^n g_i x_i > G$ (fals).

Deci $y_k < x_k$.

Fie $y' = (y_1, \dots, y_{k-1}, x_k, y'_k, \dots, y'_n) = (1, \dots, 1, x_k, y'_k, \dots, y'_n)$ cu $y'_i = \varepsilon y_i, i = \overline{k+1, n}$, astfel încât greutatea maximă obținută în cazul lui y să fie menținută și pentru y' . Notăm $p(\varepsilon) = [g_k x_k + \varepsilon \sum_{i>k} g_i y_i] -$

$$[g_k y_k + \sum_{i>k} g_i y_i]$$

$$p(1) = g_k (x_k - y_k) > 0$$

Petre

$$\rho(0) = g_k x_k - g_k y_k - \sum_{i>k} g_i y_i = \sum_{i=1}^{k-1} g_i x_i + g_k x_k - \sum_{i=1}^{k-1} g_i y_i - g_k y_k -$$

$$\sum_{i>k} g_i y_i = \sum_{i=1}^k g_i x_i - \sum_{i=1}^n g_i y_i \leq G - G = 0$$

$\rho(1) > 0$ și $\rho(0) \leq 0 \Rightarrow \exists \varepsilon \in [0, 1)$ astfel încât $\rho(\varepsilon) = 0$

$$\Rightarrow g_k x_k + \sum_{i>k} g_i y_i = g_k y_k + \sum_{i>k} g_i y_i$$

$$\Rightarrow \sum_{i=1}^n g_i y'_i = \sum_{i=1}^n g_i y_i \Rightarrow y' \text{ este soluția posibilă.}$$

Știm că $f(y)$ este maximă.

$$f(y') - f(y) = c_k x_k + \sum_{i>k} c_i y'_i - c_k y_k - \sum_{i>k} c_i y_i = c_k (x_k - y_k) - \sum_{i>k} c_i (y_i - y'_i)$$

$$y'_i = c_k / g_k [g_k (x_k - y_k) - \sum_{i>k} c_i g_k / c_k (y_i - y'_i)]$$

Dar, cum $\frac{c_1}{g_1} \geq \dots \geq \frac{c_n}{g_n} \Rightarrow \frac{g_1}{c_1} \leq \dots \leq \frac{g_n}{c_n}$. Rezultă că pentru $i > k$, avem $\frac{g_i}{c_i} > \frac{g_k}{c_k}$. Înlocuind $\frac{g_k}{c_k}$ cu $\frac{g_i}{c_i}$ obținem:

$$f(y') -$$

$$f(y) \geq c_k / g_k [g_k (x_k - y_k) + \sum_{i>k} g_i (y_i - y'_i)] = c_k / g_k [(g_k x_k + \sum_{i>k} g_i y_i) -$$

$$(g_k y_k + \sum_{i>k} g_i y_i)] = c_k / g_k \rho(\varepsilon) = 0$$

Rezultă $f(y') \geq f(y)$ și $f(y)$ maximă. Rezultă $f(y') = f(y)$. Deci y' este soluția optimă.

Cazul discret

Vectorul $y = (y_1, \dots, y_n)$ este soluție posibilă dacă $y_i \in \{0,1\}$ și

$$\sum_{i=1}^n g_i y_i > G. \text{ Soluția posibilă } y \text{ este optimă dacă } f(y) = \sum_{i=1}^n c_i y_i$$

este maximă ($\forall k = \overline{1, n}$ cu $y_k = 0$, dacă

$$y_k < 1 \Rightarrow \sum_{i=1}^n g_i y_i > G + g_k > G, i \neq k).$$

procedură Rucsac_discret ($n, G, g, c; x, c$)

$G_i \leftarrow 0, C \leftarrow 0$

for $i=1$ to n **do**

if ($G_i + g_i < G$) **then**

$x_i \leftarrow 1$

$G_i \leftarrow G_i + g_i, C \leftarrow C + c_i$

else $x_i \leftarrow 0$

end_if

next i

end_proc.

Din algoritmul *Rucsac_discret* rezultă că $\forall k = \overline{1, n}$ cu $x_k = 0$,

avem $\sum_{i=1}^n g_i x_i \leq G$ și $\sum_{i=1}^n g_i x_i + g_k > G$. Ne propunem să arătăm că

vectorul $x = (x_1, \dots, x_n)$ obținut de algoritmul *Rucsac_discret* este soluția optimă.

Fie $y = (y_1, \dots, y_n)$ soluție optimă. Presupunem $y \neq x$.

Fie k primul indice astfel încât $x_k \neq y_k \Leftrightarrow x_i = y_i, i = \overline{1, k-1}$.

Atunci sunt două posibilități:

$$1. \begin{cases} x_k = 0 \Rightarrow \sum_{i=1}^{k-1} g_i x_i + g_k > G \\ y_k = 1 \Rightarrow \sum_{i=1}^{k-1} g_i y_i + g_k \leq G \end{cases} \quad \text{Contradicție,}$$

deci acest caz nu este posibil.

$$2. \begin{cases} x_k = 1 \Rightarrow \sum_{i=1}^{k-1} g_i x_i + g_k \leq G \\ y_k = 0 \Rightarrow \sum_{i=1}^{k-1} g_i y_i + g_k > G \end{cases} \quad \text{Contradicție,}$$

deci nici cazul doi nu este posibil. Atunci $x_k = y_k \Rightarrow x = y \Rightarrow x$ este soluția optimă.

1.4. METODA PROGRAMĂRII DINAMICE

Această metodă se utilizează la rezolvarea unor probleme de optimizare care se referă la un proces. Procesul parcurge stările $s_0, s_1, \dots, s_n$ (s_n este stare finală, s_0 este stare inițială).

La fiecare trecere din starea s_{i-1} în starea s_i se ia decizia d_i , $i = \overline{1, n}$ pentru a se realiza acest lucru. La fiecare pas i , decizia d_i poate fi aleasă din mai multe decizii posibile, dar cea care se ia trebuie să fie optimă. În general deciziile $d_1, \dots, d_n$ care conduc la soluția problemei trebuie să fie optime satisfăcând principiul optimalității (R. Bellman). Acest principiu spune că, dacă stărilor $s_0, s_1, \dots, s_n$ le corespund deciziile $d_1, \dots, d_n$ optime atunci, oricare ar fi i , la șirul de stări $s_0, s_1, \dots, s_n$ le corespund aceleași decizii optime $d_1, d_2, \dots, d_i$, iar la șirul de stări $s_i, s_{i+1}, \dots, s_n$ corespund aceleași decizii optime $d_{i+1}, \dots, d_n$.

Dacă principiul optimalității este satisfăcut, metoda programării dinamice presupune scrierea unei relații de recurență pentru decizia de la pasul. În general relațiile de recurență sunt de două tipuri:

- $d_i = f(d_1, d_2, \dots, d_{i-1})$ reprezentând *procedeul înapoi*
- $d_i = f(d_{i+1}, d_{i+2}, \dots, d_n)$ reprezentând *procedeul înainte*

Funcția f determină decizia de la pasul i ținând seama de trecutul procesului (în primul caz) sau de viitorul procesului (în al doilea caz).

1.4.1. Procedeul înapoi

Problemă: Fie două cuvinte s respectiv t cu m și respectiv n litere. Să se transforme cuvântul s în cuvântul t utilizând operațiile:

"a": adăugarea unei litere;

"m": modificarea unei litere;

"s": ștergerea unei litere.

Transformarea să se facă prin utilizarea unui număr minim de operații. Să se afișeze costul transformării (numărul de operații) și cuvintele intermediare.

Rezolvare: O soluție banală, care bineînțeles nu este optimă, este cea în care la sfârșitul cuvântului s se adaugă literele cuvântului t și apoi se șterg primele m litere ale cuvântului s , inițial. O altă soluție, care în continuare nu este optimă dar mai bună decât prima, s-ar aplica în cazul în care $m > n$. În acest caz primele n litere din s s-ar modifica prin literele din t și apoi s-ar șterge ultimele $m - n$ litere. Vom rezolva problema folosind procedeul înapoi al programării dinamice.

Considerăm o matrice $\text{cost}(m+1) \times (n+1)$ ale cărei elemente cost_{ij} au semnificația: (numărul de transformări) costul transformării primelor i caractere ale cuvântului s în primele j caractere ale cuvântului t . În final ne interesează $\text{cost}(m, n)$, aceasta fiind valoarea minimă de operații cerută de problemă.

Să urmărim modul de calcul al valorii cost_{ij} :

Petre

- dacă litera de pe poziția i a cuvântului s este egală cu litera de pe poziția j a cuvântului t ($s_i = t_j$) atunci $\text{cost}_{ij} = \text{cost}_{i-1, j-1}$ (nu se face nici o operație în plus față de pasul anterior);
- dacă $s_i \neq t_j$ atunci:

1. Transformarea primelor i litere din s în primele j litere din t poate deriva din transformarea primelor $i-1$ litere din s în primele $j-1$ litere din t la care se adaugă operația de modificare a literei i din s , s_i , cu litera j din t , t_j . Atunci:
 $\text{cost}_{ij} = \text{cost}_{i-1, j-1}$.

2. Transformarea primelor i litere din s în primele j litere din t poate deriva din transformarea primelor $i-1$ litere din s în primele j litere din t la care se adaugă operația de ștergere a literei s_i (litera de pe poziția i a cuvântului s). Atunci:
 $\text{cost}_{ij} = \text{cost}_{i-1, j} + 1$ (s_i se șterge).

3. Transformarea primelor i litere din s în primele j litere din t poate deriva din transformarea primelor i litere din s în primele $j-1$ litere din t la care se adaugă operația de "adăugare" a unei litere. Mai precis, la cuvântul intermediar obținut în s la pasul anterior, se adaugă pe poziția j , litera t_j .

Atunci: $\text{cost}_{ij} = \text{cost}_{i-1, j} + 1$. În final:

$$\text{cost}_{ij} = \begin{cases} \text{cost}_{i-1, j-1} & \text{dacă } s_i = t_j \\ 1 + \min \{ \text{cost}_{i-1, j-1}, \text{cost}_{i-1, j}, \text{cost}_{i, j-1} \} & \text{altfel} \end{cases}$$

Se observă că la fiecare pas se alege varianta care conduce la un număr minim de transformări. Altfel spus, la pasul curent valoarea cost_{ij} este minimă posibilă. Pentru realizarea algoritmului vom considera liniile și coloanele matricei cost numerotate $0, \dots, m$ respectiv $0, \dots, n$.

Coloana 0 va avea valorile:

$\text{cost}_{0,0} = 0$: costul transformării cuvântului vid în cuvântul vid;

$\text{cost}_{1,0} = 1$: costul transformării cuvântului s_1 în cuvântul vid (o ștergere);

Petre

$cost_{m,0} = m$ costul transformării cuvântului $s_1, \dots, s_m$ în cuvântul vid (m ștergeri).

Linia 0 va avea valorile:

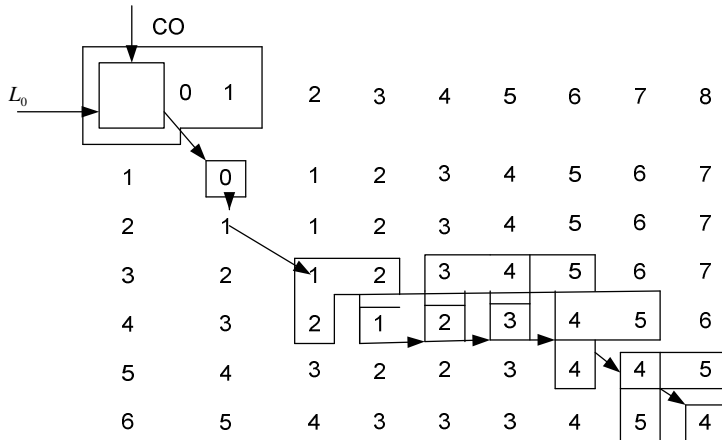
$$cost_{0,0} = 0;$$

$cost_{0,1} = 0$ costul transformării cuvântului vid în cuvântul t_1 (0 adăugare);

$cost_{0,n} = n$ costul transformării cuvântului vid în cuvântul $t_1, \dots, t_n$ (n adăugiri)

Exemplu. Să transformăm cuvântul "Corina" în cuvântul "Cristina".

Matricea $cost$ va fi:

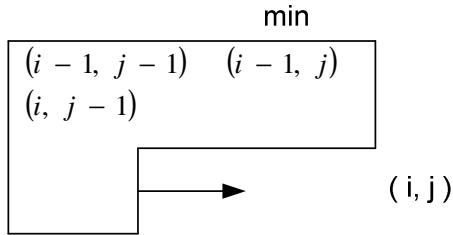

$cost_{6,8} = 4$ reprezintă numărul minim de transformări ale cuvântului "Corina" în cuvântul "Cristina".

Să urmărim șirul de transformări.

Observație:

Petre

Calculul se face astfel:

$\min(i-1, j-1)$ și se compară pe rând cu poziția $(i-1, j)$ și $(i, j-1)$.

<i>Transformarea primelor i caractere din s în primele j caractere din t</i>	=	<i>Transformarea primelor i_1 caractere din s în primele j_1 caractere din t</i>	<i>Operația</i>
(6, 8)	=	(5,7)	"_"
(5,7)	=	(4,6)	"_"
(4,6)	=	1 + (4,5)	"a" ← lit "i" = t_6
(4,5)	=	1 + (4,4)	"a" ← lit "i" = t_5
(4,4)	=	1 + (4,3)	"a" ← lit "i" = t_4
(4,3)	=	(3,2)	"_"
(3,2)	=	(2,1)	"_"
(2,1)	=	1 + (1,1)	"s" ← lit "o" = s_2
(1,1)	=	(0,0)	" "

Deci Corina → Crina → Crisna → Cristna → Cristina

1.4.2. Procedeuul înainte

Problemă: Fie șirul $A = (a_{i_1}, a_{i_2}, \dots, a_{i_k})$. Să se determine cel mai lung subșir crescător al lui $A (a_{i_1}, a_{i_2}, \dots, a_{i_k})$ unde:
 $a_{i_1} \leq a_{i_2} \leq \dots \leq a_{i_k}$, $i_1 < i_2 < \dots < i_k$.

Rezolvare: Pentru a respecta principiul programării dinamice facem următoarea presupunere: dacă $(a_{i_1}, \dots, a_{i_k})$ este subșir crescător de lungime maximă, atunci $\forall j \in \{1, 2, \dots, k-1\}$ subșirul $(a_{i_j}, a_{i_2}, \dots, a_{i_k})$ este subșir crescător de lungime maximă care începe în a_{i_j} .

Notăm cu l_i , numărul elementelor celui mai lung subșir crescător care începe cu a_i . Atunci:

$$\begin{cases} l_n = 1 \\ l_i = 1 + \max \{l_k / a_i < a_k, i + 1 \leq k \leq n\}, i = \overline{n-1, 1} \end{cases}$$

Prin convenție, $\max \{\Phi\} = 0$.

Dacă vom determina $nr = \max \{l_i / 1 \leq i \leq n\}$, atunci problema este rezolvată pentru că $l_{i_0} = nr$ este lungimea maximă a subșirului crescător iar acesta începe cu a_{i_0} . Determinarea efectivă a elementelor șirului se face începând cu a_{i_0} și considerând toate elementele din A care respectă ordinea crescătoare.

procedură Secvmax ($n, a[1 \dots n], nr, i_0$)

var $i, k, \max$: integer;

$l[1 \dots n]$ de tip integer

$l_n = 1, nr = 0$

for $i = n-1$ downto 1 **do**

max = 0

for $k = i + 1$ to n **do**

```

        if ( $a_i < a_k$ ) and ( $l_k > \max$ ) then  $\max = l_k$ 
    end_if
next k
 $l_i = l + \max$ 
if  $l_i > nr$  then
     $nr = l_i, i_0 = i$ 
end_if
next i
end_proc.
```

1.4.3. Procedeeul combinat

Problemă: Să se calculeze produsul $A_1 \times A_2 \times \dots \times A_n$, unde $\forall i = \overline{1, n}$. A_i este o matrice de ordin $d_i \times d_{i+1}$, astfel încât să se efectueze un număr minim de înmulțiri.

Rezolvare: În general, pentru două matrici $B_{p \times q}$ și $C_{q \times r}$, numărul de înmulțiri pentru a calcula produsul $B \times C$ este $p \cdot q \cdot r$. Produsul matricilor nu este comutativ dar este asociativ. În cazul celor n matrici există $(n-1)!$ posibilități de a le asocia. Dintre toate aceste asocieri trebuie aleasă cea în care numărul total de înmulțiri să fie minim. Iată un exemplu:

$$A_1(100, 1) \times A_2(1, 100) \times A_3(100, 1) \times A_4(1, 100)$$

În asocierea $(A_1 \times A_2) \times (A_3 \times A_4)$ se execută 1.020.000 înmulțiri, iar în asocierea $(A_1 \times (A_2 \times A_3)) \times A_4$, care este optimă, se execută 10.200 înmulțiri.

Vom utiliza metoda programării dinamice pentru a găsi asocierea optimă dintre cele $(n-1)!$ posibile.

Pentru $1 \leq i \leq j \leq n$ introducem valoarea $\text{cost}(i, j)$ = numărul minim de înmulțiri necesar pentru a calcula produsul $A_i \times A_{i+1} \times \dots \times A_j$.

Vom considera $\text{cost}(i, j) = 0$. Observăm că $\text{cost}(i, i+1) = d_i, d_{i+1}, d_{i+2}, 1 \leq i \leq n-1$.

În general, $\text{cost}(i, j) = \min \{ \text{cost}(i, k) + \text{cost}(k+1, j) + d_i, d_{k+1}, d_{j+1} \}$, unde minimul este luat pentru $i \leq k \leq j$.

Această ultimă formulă poate fi înțeleasă astfel:

$$A_{ij} = A_i \times A_{i+1} \times \dots \times A_j = \overbrace{(A_i \times A_{i+1} \times \dots \times A_k)}^{A_k} \times \overbrace{(A_{k+1} \times \dots \times A_j)}^{A_{k+1,j}}$$

unde k este valoarea pentru care se realizează minimul de mai sus. Primele două valori din sumă corespund factorilor $(A_i \times \dots \times A_k)$ respectiv $(A_{k+1} \times \dots \times A_j)$, iar $d_i \cdot d_{k+1} \cdot d_{j+1}$ este numărul de înmulțiri pentru produsul $A_k(d_i, d_{k+1}) \times A_{k+1,j}(d_{k+1}, d_{j+1})$.

Formula costului permite calculul valorilor $\text{cost}(i, j)$ în ordinea descrescătoare a diferenței $j-i$. Pentru calculul tuturor valorilor $\text{cost}(i, j)$ folosim procedura:

procedure Prodmat ($d [1 \dots n + 1]; \text{cost} [1 \dots n, 1 \dots n]$)

for $i=1$ to n **do**

$\text{cost}(i, i) = 0$

for $k=1$ to $n-1$ **do**

for $i=1$ to $n-k$ **do**

$j = i+k$

$\text{cost}(i, j) = \min \{ \text{cost}(i, l) + \text{cost}(l+1, j) + d_i, d_{l+1}, d_{j+1} \}, 1 \leq l \leq j$

$\text{cost}(j, i) = 1$, unde l este valoarea pentru care se realizează minimul

next i

next k

end_proc

Observăm că toate valorile $\text{cost}(i, j) = 0$ sunt scrise deasupra diagonalei principale, iar $\text{cost}(i, n) = 0$ reprezintă costul minim

cerut de problemă, adică numărul minim de înmulțiri în cazul asocierii optime.

Asocierea optimă o vom găsi datorită valorilor $\text{cost}(i, j)$ înscrise sub diagonala principală. Astfel, pentru $i < j$, fie $k = \text{cost}(j, i)$.

Atunci știm sigur că $A_i \times \dots \times A_j = (A_i \times \dots \times A_k) \times (A_{k+1} \times \dots \times A_j)$. Vom continua cu determinarea asocierilor din fiecare paranteză cercetând $\text{cost}(i, k)$ și $\text{cost}(k+1, j)$. Ne vom opri când $\text{cost}(i, j) = 0$, acest lucru desemnând un singur factor, matricea $A_i(i, j)$. Formula completă a asocierilor o vom determina începând cu $\text{cost}(n, 1)$.

Iată o procedură care realizează această asociere.

```

procedure Asociere (i, j), i ≤ j
    k = cost(j, i)
    if cost(i, k) ≠ 0 then
        print(' ');
        Asociere(i, k);
        print(' ')
    else print('A', i)
    end_if
    print('x')
    if cost(k+1, j) ≠ 0 then
        print(' '), asociere(k+1, j), print(' ')
    else print('A', j)
    end_if
end_proc
Apel : Asociere(1, n)
    
```